www.svobodanews.com

Вашингтон D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV. Ч. 27. ЦЕНТІВ 10 CENTS — ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 8-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1958 — TWO SECTIONS (SECTION 1) — No. 27. VOL. LXV.

СТВОРЕНО СЕНАТСЬКУ КОМІСІЮ ДЛЯ СПРАВ МІЖПЛЯНЕТНОЇ ПРОГРАМИ

Вашингтон. — 79 голосами проти одного американський Сенат вирішив в четвер 6 лютого створити спеціяльну сенатську комісію для координування і здійснювання всіх леґіслятивних заходів й акцій, зв'язаних з астронавтикою і міжплянетними дослідами та летами. Комісія буде складатися з 30 членів і її очолюватиме провідник демократів у Сенаті сен. Линдон Б. Джансон з Тексасу. Найближчим завданням комісії буде розгляд розплянованої урядом міжплянетної програми й опрацювання відповідного законопроєкту, що мав би бути переданий на розгляд пленуму Сенату дня 1 червня ц. р. Над готуванням, зв'язаних з цим пропозицій і плянів, працює тепер з доручення през. Айзенгавера, науковий дорадник Президента д-р Джеймс Р. Кілліян. Рішення створити таку комісію для справ міжплянетної програми прийнято за рекомендацією сен. Джансона, підтриманою дуже гаряче провідником республіканців у Сенаті Вільямом Ф. Новлендом з Каліфорнії, як теж усіма членами ненатської підкомісії готовости. Єдиним противником творенням цієї комісії був демократичний сенатор Аллен Дж. Еллендер. Одночасно із створенням згаданої комісії і Сенат і Палата Репрезентантів прийняли компромісову резолюцію, яка уповноважує секретаря оборони адмініструвати на протязі одного року всією американською міжплянетною програмою і всіма відповідними проєктами, дорученими йому президентом Айзенгавером. В цій резолюції обидві леґіслятивні палати підтвердили теж юрисдикцію секретаря оборони над розвитком і продукцією балістичних ракет та інших родів далекосяжної зброї. Разом з цим цього ж самого дня Палата Репрезентантів прийняла законопроєкт про асиґнування додаткових 1,260,000,000 на невідкладні мілітарні завдання, зокрема на розвиток і продукцію балістичних ракет й інших родів відплатної зброї. Члени новоствореної комісії будуть визначені провідниками демократів і республіканців у Сенаті з-поміж видатніших членів існуючих комісій, зокрема таких, як бюджетова, закордонних взасмин, збройних сил, міжстейтової і закордонної торгівлі, урядових дій та атомової енерґії. Оконечне затвердження запропонованих членів належить до компетенції віце-президента Ніксона, як предсідника Сенату. Подібно була творена в 1948 році комісія для справ атомової енерґії. Чи буде створена така комісія і при Палаті Репрезентантів, покищо невідомо.

Бенсон заявляє, що американські фармери домагаються 4-ох свобід

Вашингтон. — Секретар рільництва Езра Тефт Бенсон промовляв на прийнятті в Крайовому Пресовому Клюбі і заявив, що тепер вже не діють ті лікарства на уздоровлення фармерства, які були приписані кілька років тому. На думку секретаря рільництва треба б написати нову рецепту, щоб 22 мільйони фармерів могли працювати для уздоровлення свого стану. Цією рецептою Бенсон вважає „чотири свободи" для фармерів, яких домагаються самі фармери: (1) Дайте нам більше свободи при засіванні наших піль. (2) Дайте нам більше свободи в продаванні наших продуктів. (3) Дайте нам більше волі, щоб ми могли конкурувати і (4) Дайте нам більше волі від урядового вмішування. Бенсон заявив, що фармери дістануть ці свободи, якщо Конґрес ухвалить ту фармерську програму, яку президент Айзенгавер цього року йому предложив.

Д-р Мілтон Айзенгавер за підвищення рівня навчання в середній школі

Балтімор, Мериленд. — Президент університету Джана Гопкінса д-р Мілтон С. Айзенгавер промовляв на зборах Реклямового Клюбу і проєктував такі зміни в навчальному матеріялі в середніх школах, які підвищили б рівень навчання в цих школах. На думку промовця рівень середніх шкіл обнижується, і ці школи стають заведеннями для посередніх і обмежених учнів. Тепер в середніх школах навчають дуже багато предметів, з яких учні вибирають собі потрібне число пунктів, і внаслідок цього численні учні не є докладно підготовані з таких предметів як математика, англійська мова, чужі мови, природа, історія та соціологія. Д-р Мілтон Айзенгавер сказав: „Я зліквідував би в середній школі навчання всіх периферійних предметів і збільшив би час на навчання тих предметів, яких навчається в академемічних школах." Тих периферійних, деколи підготовчих до окремих звань, предметів треба навчати тільки тих учнів, які не думають студіювати в коледжах і університетах.

Д-р Вустер закликає не заспокоюватись після випущення „Дослідника"

Ню Йорк. — Директор комунікаційного відділу при Летунському Уряді Наукових Дослідів д-р Гаролд Вустер промовляв на конференції 4,800 римо-католицьких учителів в готелі „Ню Йоркер" і закликав американців, щоб не були самовдолені з того, що 31-го січня ЗДА випустили свого першого штучного сателіта в кружляння довкола Землі. Д-р Вустер пригадував, що заслугу в випущенні сателіта мають і ті особи, які не були виховані в ЗДА, такі як д-р Вернгер фон Браун і д-р Курт Г. Дебус, — німецькі експерти від керованих ракет, які тепер живуть в цій країні. Д-р Вустер сказав, що в ЗДА деколи утотожнюють високу життьову стопу і матеріяльний добробут із інтелектуальним станом. Але вже найвищий час зрозуміти, що навчання в середніх школах товариського співжиття і танків та куховарства — це замало, щоб можна втриматися при житті в нинішньому часі, коли технологія стала не тільки військовою зброєю, але і зброєю в холодній війні. Наукових предметів треба починати вчити вже в дитячому садочку, а пізніше у всіх народних і середніх школах.

Сенатори пропонують збільшити допомогу безробітним

Вашингтон. — Демократичний сенатор Джан Ф. Кеннеді з Массачуссетс вніс законопроєкт на збільшення допомоги безробітним. Цей внесок спричинений тим, що в тижні, який закінчився 4-го січня цього року, число осіб, які побирали гроші з фонду безробіття, виносило 2,779,000 і було найбільше від січневого рекордового числа в 1950-му році, коли воно виносило на 400,000 менше. 9 інших демократичних сенаторів підтримує внесок сенатора Кеннеді, згідно з яким Конґрес мав би ухвалити законопроєкт про виплату безробіття, який від 1-го липня 1959-го року обов'язував би всі стейти, що тепер мають різні закони в цій справі. 1. Згідно з законопроєктом сенатора Кеннеді виплата безробіття тривала б не 26 тижнів, тільки 39 тижнів. Тепер число тижнів є різне в різних стейтах. 2. Висота безробіття мала б становити дві треті пересічної тижневої платні, яка є в даному стейті. 3. Вкладки на безробіття мусіли б платити всі фірми, які затруднюють принаймні одного працівника. (Тепер примусові вкладки є в тих фірмах, де працює найменше 4 робітники (-иці).

До Вашинґтону прибув совєтський амбасадор М. А. Меншіков

Вашингтон. — 6-го лютого до столиці прибув новий совєтський амбасадор Міхаіл А. Меншіков, який прилетів на совєтському джетовому пасажирському літаку. На летовищі „Френдшип", яке є між Вашинґтоном і Балтімором, вітав нового амбасадора представник державного департаменту. Меншіков заявив журналістам, що „прибуває як амбасадор миру, приязни і співпраці." Він сказав, що сподівається після недавно заключеного порозуміння між ЗДА і СССР в справі культурної виміни в „найближчому майбутньому також і нормалізації торговельних справ." Меншіков прийшов на місце Георгія Н. Зарубіна, який був амбасадором у Вашинґтоні 5 років. Меншіков був міністром закордонної торгівлі і амбасадором до Індії. З ним приїхала і його дружина Евдокія, але їхні діти залишилися в Москві. Уряд ЗДА дав дозвіл на те, щоб совєтський джетовий літак міг привезти нового совєтського амбасадора. Літак приземлився без перешкод, але коли він ставав на шляху, на одному з трьох коліс трісла ґумова опона.

В січні видано рекордову суму на будівельну програму

Вашингтон. — Представники департаментів праці і торгівлі повідомляють, що в січні цього року на будівельну програму видано рекордову для цього місяця суму — 3.3 більйона долярів. Ця сума була на 10 відсотків менша в порівнянні з груднем 1957 року, бо звичайно будівельний рух в січні зменшується, але вона була на 3 відсотки більча в порівнянні з січнем 1956 року і в річному відношенні становила 48.5 більйона долярів. В 1957 році видатки на нові будови в річному відношенні виносили 47.3 більйона долярів. — Архитектурний журнал „Форум" (лютневе число) передбачає що в найближчій декаді, це значить від тепер до 1967 року, видатки на будівлі винесуть 600 більйонів долярів, це значить, що вони збільшаться вдвоє в порівнянні з видатками на будови з попереднім десятиріччям. Економічний дорадник „Форум-у" Майлес Колін заявляє, що може бути клопіт тільки в тому, чи промисл зможе доставити стільки будівельних матеріялів, скільки буде треба.

25 летунських ліній домагаються збільшення оплат за лети

Вашингтон. — 25 крайових летунських ліній, яких літаки курсують згідно з розкладом летів, внесли прохання про дозвіл збільшити на 4 відсотки ціну за лети, а крім цього ще пасажири мали б платити одного доляра за видання квитка. Рада Цивільної Аеронавтики заявила, що мусітиме дозволити на збільшення цін за лети. Це збільшення обов'язувало б вже від 10-го лютого ц. р. Воно відноситиметься і до тих квитків, які були давніше куплені, але ще не використані, якщо квиток був вже частинно використаний, то зажна є давня ціна. Такі лінії просять про збільшення цін за лети: Аллеґені, Америкен, Бонанца, Браніфф, Кепітел, Континентал, Сентрал, Делта, Істерн, Фронтіер, Лейк Сентрал, Могавк, Нешенел, Норт Сентрал, Нортіст, Нортвест, Озарк, Пісмонт, Савтерн, Савтвест, Транс Тексас, Транс Ворлд, Юнайтед, Вест Ковст і Вестерн.

Обидві партії ЗДА таврують ароґанцію дипломатії Хрущова

Вашинґтон. — Обидві керівні американські партії, — Республіканська і Демократична, устами своїх провідних сенаторів підтримали в четвер 6 ц. м. становище президента Айзенгавера у справі нової конференції „на вершинах" та водночас натаврували московську тактику персонального дискредитування державного секретаря Доллеса, як ніби настороженого супроти Москви і тому непридатного до участи в конференції ЗДА з СССР. Від Республіканської партії заявились в цій справі сенатор Стайлес Бриджес з Ню Гемпширу, голова Політичної комісії республіканських сенаторів та Вільям Ф. Новленд, лідер республіканської меншости в Сенаті. Від Демократичної партії забрав в цій справі слово сенатор Майк Менсфілд з Монтани, член сенатської Комісії для закордонних зв'язків. Він заявив, що поки Джан Фостер Доллес є американським державним секретарем, то він не виступає за кордоном, як республіканець, тільки, як репрезентант держави. Він підтримав теж цілком становище Айзенгавера-Доллеса, що не можна переводити нову зустріч з большевицькими головачами без попередньої дбайливої підготови, яка заґарантувала б успіх такої зустрічі. Сен. Бриджес з обуренням висловився про той уступ з останньої ноти Булґаніна з 3 ц. м., в якому він говорить про „упередження" (настороження) „декого" із потенціяльних членів конференції міністрів закордонних справ, з виразним натяком на державного секретаря Доллеса. Названий сенатор винував за той зворот Булґанінового листа не самого Булґаніна, а Хрущова. „Хрущов певне збирається скликати засідання Президії своєї партії і заслати Доллеса до Зовнішньої Монголії, як це він зробив недавно з Молотовим" — говорив саркастично американський сенатор.

НАТО призначило свого дорадника в науково-дослідних справах

Париж. — Д-р Норман Ф. Рамзей, професор фізики в Гарвардському університеті, призначений науковим дорадником генерального секретаря НАТО Пола Генрі Спаака. Таке становище створено на грудневому з'їзді голів урядів 15-ох держав НАТО у Парижі. Хоча функції такого дорадника ще ніде докладно не спрецизовані, проте — за пресовими інформаціями — він мав би стати осередком інформацій про військово-технічні досліди і винаходи в усіх країнах НАТО та, за посередництвом генерального секретаря НАТО, не допускати, щоб різні країни витрачали гроші й енерґію на дослідження цієї самої справи, чи може вже відкритої і засекреченої іншою державою того самого бльоку. Річ іде про те, щоб усі члени НАТО погодились на постачання таких інформацій Норманові Рамзесві. Він довго нараджувався із Генрі Спааком у Парижі та вернувся до Кембриджу, Масс., щоб у березні виїхати на постійне до Парижу на свій новий пост. Д-р Норман Фостер Рамзей — це один із найвидатніших американських атомових фахівців-дослідників. Він має тепер 42 роки.

Гаммершилда запросили до Москви

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даг Гаммершилд повідомив, що совєтський уряд запросив його приїхати до Москви і що він поїде туди з весною. Головна ціль тієї візити — переговори в справі розброєння.

Даг Гаммершилд виголосив в Огайо університеті в м. Атенах, Огайо, промову, в якій дораджував користуватися в міжнародних взасминах більше тайною дипломатією, а менше публічними дебатами та промовами. Він заквестіонував твердження Вудро Вилсона про розв'язування міжнародних проблем у новітньому світі „публічними домовлюваннями". Публічне домовлювання — це, за твердженням Гаммершилда, здорова вимога, але річ іде про те, щоб запевнити таким домовлюванням успіх, отже річ іде про засоби, які вели б до такої цілі. Поручаючи двоі багатосторонні договори, підписувані в рямцях Об'єднаних Націй, Гаммершилд водночас підкреслив посередницьку ролю, що її відіграє в переговорах між різними партнерами він, генеральний секретар ОН. Користуючись довір'ям усіх членів ОН він — за його словами — не може виступати, як речник будь-котрої держави, а тільки може посередничити у виміні поглядів між державами і робити це за засадами строгої дискреції.

Франція задумує скликати конференцію своїх африканських колоній

Париж. — Французький уряд проголосив своє бажання скликати на конференцію до Парижу французьких та автохтонних діячів із африканських територій, які в різній формі підлягають французькій адміністрації. На такій конференції була б мова про можливості реформи політичної структури Франції, щоб пристосувати її більше до зразка Британського Коммонвелту. Згори передбачають, що на тій конференції автохтонні діячі вимагатимуть поширення теперішньої куцої автономії з пляновим розвитком до самостійности, а французи будуть намагатися зберегти якнайтіснішу єдність тих земель з Францією. Річ іде про французьку Західню та Рівникову Африку як також про Мадаґаскар. Згадані африкаські землі мають своїх репрезентантів у центральному французькому парляменті, але вони дуже нечисленні та ніяк не відповідають циферному і територіяльному станові тих земель. Реформа політичного устрою Франції в напрямку Федерації — була б революційною подією, коли зважити, що у Франції існує традиційний гін до централізування влади. Наслідком цієї централістичної анахронічної системи Франція втратила Індокитай, а від трьох років іде кривава війна в Альжирі.

ЗДА ВІДКИНУЛИ ПРОЄКТ НЕВТРАЛЬНОЇ СМУГИ В СЕРЕДНІЙ ЕВРОПІ

Вашинґтон. — Закордонні амбасади З'єдинених Держав отримали з державного секретаріяту однозгучну інструкцію, в якій пояснюється неґативне становище американського уряду до так званого проєкту Рапацького — комуно-польського міністра закордонних справ, який під диктатом Москви запропонував проголосити Західню і Східню Німеччину вільною від будь-якої атомової зброї. На той випадок, мовляв, У Польщі теж не буде такої зброї; за даною згори інструкцією з Москви, Чехословаччина негайно присдалась до того проєкту, що й вона, мовляв, зречеться атомової зброї. Совєтський прем'єр Булґанін включив цей проєкт у свому останньому листі до през. Айзенгавера з 3 ц. м., як одну з точок денного порядку для найближчої конференції „на вершинах", офіційно підтримавши його. Цей проєкт викликав серед західніх соціялістів, та й поза ними в деяких західніх колах, особливо в Англії, прихильний відгук. Сама Західня Німеччина зайняла до цього проєкту відразу насторожливе становище, бо Москва не згадувала при цьому нічого про з'єдинення Німеччини, а позбавлення нової західньо-німецької армії права мати атомову і ракетну зброю — відразу поставило б її у безборонну позицію супроти совєтської армії. Тому й військовий штаб НАТО зайняв неґативне становище до того проєкту. Зокрема дуже різко поставилась до нього Франція, якій залежить на тому, щоб між нею і Совєтами був якнайсильніший німецький бар'єр, а не найслабший, і щоб майбутня війна не опинилась відразу на її території. Совєтський Союз має в самій тільки Східній Німеччині 22 дивізії проти 16 дивізій НАТО. „Невтралізація" Німеччини, яка мала б полягати в тому, щоб західні держави забрали свої війська з Західньої Німеччини, а Совєти зі Східньої, тому несприйнятлива для НАТО, що ЗДА мусіли би забрати свої війська поза Атлантійський океан, а Совєти всього на кількасот миль на европейському суходолі. — Страшенне трудно було б теж перевести у практиці таку міжнародну контролю, яка дійсно не допустила б до зламання большевицької умови та до збереження їх засекречених арсеналів атомової зброї в Східній Німеччині, Польщі й Чехословаччині. ЗДА вважають теж, що „невтралізація" Середньої Европи безвартна і дуже небезпечна тоді, коли водночас Совєти ведуть політичний натуп на Середньому Сході.

У летунській катастрофі згинули найкращі британські футболісти

Мюнхен. — У четвер 6 лютого ц.р., англійський пасажирський літак, що зупинився був у Мюнхені по дорозі з Београду до Лондону для доповнення пального, піднявшись вгору серед сніжної заметілі — впав із висоти 60 стіп, зачепив об довкільні дерева й один 2-поверховий мешкальний дім, розбився та загорівся. У його руїнах згинуло, мабуть, 26 осіб, в тому числі вісім чільних англійських грачів копаного м'яча та 7 або 8 англійських спортових звітодавців - журналістів. Літак мав 38 пасажирів і 6 членів залоги. Більшість пасажирів — це була одна з найкращих у світі дружин копаного м'яча, англійська „Менчестер Юнайтед", яка верталась з розгри в Београді з югославською дружиною „Червона Зоря" (3:3). Із ними було 11 спортових звітодавців. Не зовсім докладні дані про вбитих й оцілілих пояснюється тим, що між оцілілими — майже всі без винятку — поранені, з них дехто помер в шпиталі. Між оцілілими є пільот літака та обидві стюардесси, але всі вони ранені. В Англії та всьому спортовому світі — жалоба, бо названа спортова дружина втішалася в міжнародному спортовому світі великою популярністю, а в Англії належала до гордощів народу.

Нассер проголосив 17 точок програми Арабської Держави

Каїро. — През. Нассер виголосив в минулу середу 5 ц. м. з єгипетському „парляменті" довгу промову, в якій накреслив рямці, що в них буде сформована нова З'єдинена Арабська Держава. Нассер назвав устрій нової держави „президентською демократією". Першою з 17-ох проголошених ним програмових точок є „уніфікація Арабської Республіки", дальшими точками — ґарантія індивідуальної свободи (в диктаторській системі правління), вільні вибори (з кандидатами, що їх призначає президент та з існуванням тільки одної виборчої листи), незалежність суду (з суддями, призначуваними президентом), поділ нової республіки на два обшири з окремими „виконними радами", що їх призначує президент, збереження всіх дотеперішніх міжнародних договорів Єгипту і Сирії, сформування „національної унії", як єдиної політичної партії (керованої президентом) і т. п.

В АМЕРИЦІ

● **З соціяльного забезпечення** дістають у ЗДА пенсії 11 мільйонів осіб. З цієї суми припадає на: емеритів робітників — 6,200,000, жінок — 1,825,000, дітей — 1,500,000, вдів — 1,090,000, матерів — 325,000, старших віком батьків — 29,000, нездібних до праці осіб понад 50 років — 150,000.

● **За два тижні** виставку образів сера Винстона Черчилла що відбувалась в Кензес Ситі в Мистецькій ґалерії Вільяма Рокгілла Нелсона відвідало 29,304 особи. Тепер її перенесено до Мистецького Інституту в Дітройті.

● **Державний секретар** Джан Фостер Доллес перестудився і два дні не відвідував свого бюра. 5-го лютого він з'явився до праці.

● **Науковці вважають,** що перший американський штучний сателіт „Дослідник" кружлятиме довкола Землі цілі роки. Але його радіоапарати перестануть подавати сиґнали через два-три місяці.

● **Пані Двайт Д. Айзенгавер** погодилася бути почесним головою на балі „Квітень в Парижі", який відбудеться 10 квітня в Ню Йорку, в готелі „Валдорф Асторія". Почесним головою цього балю буде президент Франції Рене Коті, а почесним гостем — французький амбасадор в ЗДА. Цей баль має дати 100,000 долярів прибутку, які підуть на французько-американські добродійні установи в ЗДА.

● **4,700,000 американських** скавтів цього тижня відзначають 48-роковини існування своєї організації. Президент Айзенгавер вислав з цього приводу телеграму, в якій підкреслює заслуги скавтів для піднесення величі Америки.

● **Колишній аргентинський** диктатор Хуан Д. Перон, який тепер перебуває в Домініканській республіці, звернувся із закликом до прихильників в Арґентині, щоб під час виборів 23-го лютого голосували за тих кандидатів, які є „проти тиранії". Давніше він закликав перонїстів кидати до виборчих урн білі картки.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Річні Загальні Збори Об'єднання Українських Педагогів** відбулися в УНДомі у Торонто. Зборами керувала президія в складі: мґр. З. Зелений — голова, проф. Олександра Шанта-Бризгун і Яків Козловський — секретарі. По звітах членів управи, дискусії і уділенні абсолюторії обрано нову Управу в складі: мґр. Зенон Зелений — голова, заступник — Кекилія Паліїв, секретар — Я. Козловський скарбник — Омелян Склепкович, прес. реф. Антоніна Горохович, бібліотекар — Микола Ничай, член — мґр. Марія Кінасевич, Анна Підгайна та Іван Сточанський — заступники.

● **Літературно - Мистецький Клюб „Козуб" у Торонті** влаштував концерт Ґаньи Шерей з Ню Йорку в залі Української Православної Громади при 404 Бетерст вулиці, в п'ятницю, 24 січня. Репертуар складався з 14 точок, переважно народних пісень.

● **Д-р Іван Кучерепа** зрезиґнував з посту радника Метрополії Торонто з огляду на перетяження працею, бо дня 10-го червня 1957 був вибраний з тої самої округи послом до федерального парляменту в Оттаві, де є членом різних комісій і підкомісій, а зокрема Комісії закордонних справ.

● **В п'ятницю, 24 січня у вечорі в Рояль Йорк Готелі в Торонті відбулась зустріч і пресова конференція з проф. Олександром Грановським** зі Міннеаполіс, який прибув до Торонта, щоб промовляти на Святі Державности і Соборности в неділю, 26 січня в Одеон Театрі. З рамени Екзекутиви КУК були приявні заступник голови д-р Павло Охітва, секретар д-р Степан Росоха і член Екзекутиви адв. Мирослав Романюк. Крім представників української преси були заступлені репортери і фоторепортери торонтонських щоденників: „Телеґрам", „Ґлоб енд Мейл" та „Торонто Дейлі Стар".

У СВІТІ

● **Кардинал Фрінґс,** німецький архиєпископ-примас з Кольонії, звернувся до німецького студенства з гострим Пастирським Листом, в якому перестерігає проти відродження звичаю давніх „бурщів" — зводити з будь-якої „дрібниці двобої і чванитися порізаними обличчями. Кардинал Фрінґс назвав цей звичай викликом на адресу Католицької Церкви. В різних західньо-німецьких високих школах ведеться палка кампанія „за" і „проти" двобоїв. Ректорат Високої Технічної Школи в Дармштадті заповів розв'язання таких студентських товариств, які толеруватимуть двобої.

● **Недалеко Дубліну** в Ірляндії переховується у шпиталі Сиріл Генрі Госкінс, який втік з Англії, щоб не відповідати перед судом за обвинувачення в знахурстві й видурюванні грошей від легковірних, яким він обіцяв чудесне вилікування. — Госкінс подавав себе за тибетанського ляму Льоґсанґ Рампу, або за д-ра Куан-Суо. Він видав книжечку „Третє око", в якій твердить, що внаслідок операції дістав третє „духове" око з чудодійною силою. Протягом року в Англії розійшлося 20,000 примірників цієї книжки. Приятелі Госкінса запевняють, що він ніколи не був в Тибеті і не переходив ніякої операції.

● **Наприкінці січня** і з початком лютого ц. р. в цілій Індії відбуваються поминки Ґанді, вбитому десять років тому. Президент Індії Раєндра Прасад і прем'єр Джаваґарлал Неру молилися на тому місці, де 30 січня 1948 року молився Моґандас Карамханде Ґанді, 79-річний духовий лідер індійського народу, державний муж і філософ, засновник школи ґандизму і виховник цілих поколінь. — Його застрелив під час молитви фанатик, прихильник строгого відокремлення „недоторкальних".

● **Болгарський бас** — Борис Крістов під час гостинного виступу в римській опері посварився з італійським тенором Карльо Лятіні, якому закинув бажання поставити себе в кращому світлі перед публікою. Вони відбули поєдинок на шпагах. Поранивши один одного в руки, припинили двобій, помирилися і рішили далі виступати разом на сцені.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВИВЧЕННЯ ЧУЖИХ МОВ

Секретар здоров'я, виховання і добродійности Марйон Б. Фолсом, який з доручення президента Айзенгавера, разом із спеціяльним асистентом Президента в справах науки д-ром Джеймсом Кілліяном, мол., і головою Крайової Наукової Фундації д-ром Аленом Ф. Вотерменом, опрацьовує програму широкої урядової допомоги у виховній ділянці, — опублікував окремий рапорт про стан вивчання чужих мов у ЗДА і про конечність поширити ці студії на якнайширші кола молоді. У своєму рапорті Фолсом ствердив, що справа вивчення чужих мов у ЗДА стоїть куди гірше, як в будь-якій із більших світових держав. Згідно з наведеними ним у рапорті даними, тільки 15 процентів студентів американських середніх шкіл та каледжів студіює одну з чужих мов, і з 24 світових мов, що ними говорить понад 20 мільйонів людей, в цих школах і каледжах вивчають задовільно тільки еспанську і французьку мови. Мало в котрій із шкіл вивчають такі важливі сьогодні мови, як китайська, арабська, гіндуська й індонезійська. Дуже характеристичний факт, що в той час, як англійську мову вивчає в СССР яких десять мільйонів учнів, у З'єдинених Державах вчиться російської мови тільки 8,000 студентів. У зв'язку з цим Фолсом пропонує здійснити опрацьований ним плян підтримки для вишколу вчителів чужих мов і заснування окремих осередків для їх вивчання.

Конечність боротьби з мовною ігноранцією підкреслила також Американська Асоціяція Вчителів Модерних Мов в опублікованій нею статті п. н. „Вивчення слов'янських мов є життєважливою справою Америки", що її з уваги на важливість проблеми записано до Конґресового рекорду. Автори цієї статті стверджують з уболіванням відставання ЗДА в цій ділянці, зокрема у вивчанні слов'янських мов, знання яких є з різних оглядів дуже потрібним для інтересів ЗДА. У статті з'ясовується потребу використовувати для справи вивчення слов'янських мов існуючі парафіяльні школи, в яких „з невеликою моральною підтримкою федерального уряду можна відродити вивчення слов'янських мов", занедбане внаслідок незрозуміння, фальшивих поглядів та забобонів широких кіл громадянства. До категорії цих цілком фальшивих в основі і шкідливих для З'єдинених Держав Америки і для самої молоді поглядів належить переконання, що вивчення другої мови не дає дітям можливости вивчити добре англійську мову, і що англійська мова буде незабаром загальною розговірною світовою мовою, а тому немає потреби вивчати інші мови. Щоб поліпшити ситуацію в цій ділянці, згадана Асоціяція Вчителів Модерних Мов пропонує повести широку акцію серед батьків і вчителів, а з другого боку зацікавити цією справою парафіяльні школи, які мають чи не найбільше можливости вчити дітей уже змалку, крім англійської, другої мови, особливо мови тієї країни, з якої батьки дитини вийшли. Така акція, на думку авторів статті, допоможе направити існуючі у ЗДА ті занедбання у вивченні слов'янських мов, спричинені здебільша незрозумінням, а то й ігноранцією батьків.

Конечність вивчення, крім англійської, другої, передусім батьківської мови починають пропаґувати офіційні й громадські чинники в Канаді, де під цим оглядом ситуація багато краща, бо дуже багато канадійців володіють добре двома мовами, англійською та французькою. Представники українських церковних кіл в Канаді виступили уже навіть із пляном творити спеціяльні товариства охорони української мови, завданням яких було б пропаґування потреби вивчати, поруч англійської, українську мову, знання якої може бути в ближчому чи дальшому майбутньому дуже корисним, а то й життєважливим для інтересів канадійської держави і для добра української національної групи в Канаді.

Треба думати, що з'ясована секретарем Фолсомом конечність вивчення чужих мов і підкреслена Американською Асоціяцією Вчителів Модерних Мов потреба вивчання слов'янських мов у парафіяльних школах вплине на проводи українських парафіяльних шкіл, щоб вони поставили на відповідному рівні навчання української мови і постаралися про уважливіше ставлення до цієї справи збоку деяких учительських сил, зайнятих в школах. Багато в цьому напрямку можуть зробити батьки, вимагаючи, щоб діти систематично й основно вивчали в школі українську мову і цим самим ставали повновартісними громадянами Америки, здатними допомогти у потребі визвольній справі країни, з якої вони вийшли.

БІЛЬЙОН НА ДОПОМОГУ ШКІЛЬНИЦТВУ

27-го січня президент Айзенгавер переслав Конґресові свое „Звернення у справі освіти", згідно з яким федеральний уряд мав би впродовж найближчих чотирьох років видати більйон долярів на здійснення виховної програми. Однобільйонова федеральна допомога на виховні цілі узалежнена від того, що в той самий час стейти мусітимуть видати 600 мільйонів долярів на цю ціль.

Один більйон долярів на саму тільки підтримку в здійсненні виховних плянів — це досить поважна сума, але й вона не задовольняє демократичних членів Конґресу. Демократичний сенатор Дж. Вільям Фулбрайт з Аркенсо пропонує, щоб федеральний уряд, крім допомоги в навчанні, кожного року видавав на допомогу у вихованні по півбільйона долярів. Сенатор Лістер Гілл, голова Комісії Праці та Публічної Добродійности, і конґресмен Карл Елліот пропонують законопроєкт, за яким федеральний уряд мав би видати на освітні цілі впродовж шістьох років 3 більйони долярів.

Передбачається, що представники обох партій вноситимуть ще й інші законопроєкти в цій справі. Та це зовсім не значить, що Конґрес напевно ухвалить новий законопроєкт про допомогу в переведенні виховної програми, бо одночасно з цими законопроєктами появляться й перешкоди, які вже не раз не дозволили законодатній частині уряду виконати свое завдання в цій ділянці. До цих перешкод належать страх деяких членів Конґресу перед федеральною контролею шкільництва, яка могла б з'явитися одночасно з федеральною допомогою, релігійні різниці та розходження в справі шкільної сеґреґації.

У своєму „Зверненні в справі виховання" Президент заявив, що за освітню систему в цій країні відповідають головно стейтові та місцеві самоуправні власті і само громадянство, батьки шкільних дітей та вчительські організації. Але Президент признав, що, з огляду на безпеку країни, федеральний уряд також мусить цікавитися освітньою системою в найближчих роках. І тому він пропонує свою допомогу в переведенні виховної системи країни, „підкреслюючи потреби крайової безпеки" і зазначаючи, що вмішування федерального уряду в освітні справи є тільки тимчасове, викликане крайньою необхідністю збільшити число науковців і інженерів, потрібних для продукції оборонних засобів.

Запропонована урядом допомога в освітньо-науковій праці складається з двох частин: з програми Крайової Наукової Фундації і з програми департаменту здоров'я, виховання та добродійности. Департамент мав би розділити 882 мільйони долярів, а Крайова Наукова Фундація — дістати на свою працю решту більйона.

Крайова Наукова Фундація діятиме при допомозі наукових товариств та наукових установ при каледжах і університетах. Департамент здоров'я, виховання і добродійности діятиме на терені народних і середніх шкіл, дбаючи головним чином про те, щоб не пропадали для дальшої науки ті здібні учні, які досі через відсутність фондів не могли студіювати в академічних школах.

Уряд пропонує кожного року видавати 10,000 стипендій тим абсольвентам середніх шкіл, які своїми здібностями на це заслуговують. Частина призначених фондів мала б бути видана на влаштування наукових робітень та лябораторій, щоб поліпшити й поглибити навчання математики, хемії, фізики та інших предметів навчання в академічних школах.

Президент Айзенгавер в окремому пункті свого звернення говорить про навчання чужих мов. Знання чужих мов є дуже потрібне тепер, коли Америка відповідає за провід у вільному світі. Американці не знають мов азійських і африканських народів, а також мов, якими говорять народи держав Близького Сходу. Справа нашої безпеки — заявляє Президент — вимагає, щоб ці мовні недостачі були зліквідовані, і тому департамент виховання повинен виготовити в цій справі відповідну програму.

Ми вже згадували, що деякі члени Конґресу вважають шкільну програму Президента за невистачальну, і тому пропонуватимуть більші видатки на федеральну допомогу шкільництву. Навіть найбільші суми на цю ціль не будуть завеликими, бо в народному шкільництві є дуже велика потреба на учительські сили і шкільні приміщення.

Як бачимо, криза в шкільництві не є новою, а здається вона новою тільки тому, що на неї дивляться політики зі становища московського „Спутніка". Коли Америка переконає невірних Томів у тому, що вона зовсім не відстає в технології від СССР, якому вдалося на 4 місяці раніше випустити штучного сателіта, тоді з більшим спокоєм можна буде розв'язувати шкільну проблему, в цій найголовнішим пунктом є те, що вже тепер недостає 140,000 клясових приміщень і десятків тисяч кваліфікованих учителів.

З огляду на справу оборони країни, в урядовому проєкті особливо підкреслюється потребу підсилити навчання таких предметів як математика, хемія та фізика, і нічого не говориться про навчання гуманістичних предметів, які потрібні для формування світогляду й етичних основ майбутніх громадян.

В урядовому проєкті зовсім не згадується також про виховні справи в народних і середніх школах. А тим часом події в Бруклині, Н. Й., звернули увагу цілої країни на те, що виховну справу в американських школах занедбано. 41 школа у Великому Ню Йорку опинилася в такому становищі, що поліцисти мусять втримувати в них порядок. Кожний признає, що не можна з успіхом навчати в цих школах математики й фізики. Тому треба звернути увагу й на виховні проблеми в школах, хоч нюйоркські події мають лише місцевий характер, а не загальний.

Уряд пропонує більйон долярів впродовж чотирьох років на підтримку у реалізації виховних плянів шкільництва. Члени Конґресу напевно ухвалять цю суму, і, можливо ще й збільшать її. Але самих долярів тут замало. Треба змінити також навчальні й виховні методи в школах. Шкільну проблему треба розв'язувати не зі становища одної події, а виходячи з постійних потреб країни.

ПРОПАЩА СИЛА

На відміну від т. зв. пенсилвенських німців (про яких недавно була ширша згадка в цьому часописі), старі німецькі емігранти по інших місцях свого поселення показали себе як слабо відпорний елемент у Новому Світі і скоро потонули в американському морі. Колись це була дуже впливова й сильна етнічна група на цьому континенті, а тепер хіба старі німецькі імена показують на ті місця й середовища американського суспільства, що їм дала початок давня хвиля німецьких поселенців.

З кінцем 1957 р. на американському книжковому ринку появилася інтересна публікація на ці теми, що її написав декан Вестерн Різерв Юніверситі в Кентакі, проф. Карло Вітке, п. н. „Німецькомовна преса в Америці"*). Автор її належить до найбільших на цьому континенті живучих авторитетів з галузі германознавства. Нижче подаємо з цієї публікації окремі думки, спостереження й факти, що під деяким аспектом мають велику вагу й для нас, американських українців і що є грізним „мементо морі" (пам'ятай про смерть!) для тих слабодухів українського роду, які забувають Шевченкове „хто ми, чиїх батьків"...

Як відомо, розвиток американської важкої індустрії, який вчинив нашу країну передовою силою в світі, припадає на половину 19-го століття. Цей розвиток американського економічного потенціялу в поважній мірі завдячує Америка німецькій еміґрантській масі. На цьому благословенному континенті вона виявила себе такою здібною, працьовитою й динамічною, як і на европейському материку. Те саме треба сказати й про тутешнє фармерство, яке також в поважній мірі завдяки здібній німецькій расі піднесло економіку ЗДА.

Але німецька еміґрантська маса дуже скоро всякнула в тутешнє життя; давши так багато для розвитку цієї країни, вона сама розплилася в ній, майже безслідно щезла. Як пише в своїй праці проф. К. Вітке, ніякий чужинецький елемент в ЗДА не показав себе таким податливим для асиміляції, як германський! Ілюстрацією цього є його джерельна студія над німецькою еміґрантською пресою, від найраніших її початків. Яка преса — така сила народу, групи, організації. Отже, студії над німецькою пресою, пише автор, це студії над німецькою еміґрацією в Америці.

Німецька преса в ЗДА, зазначує з притиском проф. Вітке, уже в другій ґенерації своїх читачів виявляла занепад. Лише пенсильвенські німці, завдяки своєму діялектові та релігійному чинникові, не засимілювалися так скоро, як це сталося з їхніми земляками по інших стейтах. Статистично занепад друкованого слова в німецькій мові виглядає так: у роках 1890-1900 виходило в ЗДА 800 часописів та журналів німецькою мовою, а в 1914 році залишилося їх 537; до 1920 року виходило 278 часописів і журналів, — до року 1930 було їх 200, а в 1950 році появлялося в ЗДА лише 60 періодиків, в тому числі шість щоденників. Відомий нюйоркський щоденник „Штаатсцайтунґ", заснований у 1834 році, є тепер єдиним повновартісним німецьким щоденником в ЗДА.

Проф. Вітке у своїй праці подав увесь матеріял в 13-ти розділах, в хронологічному порядку, починаючи від колоніяльних часів аж по трагічні для німецької еміґрації та її нащадків 1914-18 роки. Добу від того часу аж по наші дні називає він часами мертвецької тиші... Дуже драматичні є розділи „Трагедія війни" та „Чорна година", при чому, як пристало на німця, дуже об'єктивно та спокійно описує автор тодішні „полювання за відьмами", тобто атаки на німецьку пресу в ЗДА, що сипались на неї з усіх сторін, бо ж Німеччина кайзера Вільгельма творила політичний бльок центральних держав Европи, з якими Америка була на ворожій стопі.

Недавні часи німецького нацизму в Европі автор поминув зовсім, бо вони не внесли до порушеної ним тематики нічого цікавого. Мерця не порушать ніякі бурі і громи...

Окрему згадку присвячено питанню: що було змістом німецької преси в ЗДА у часах найбільшого її розквіту. В першу чергу цікавилась вона внутрішньо - американськими справами, політикою в найкращому розумінні цього слова, і в цьому аспекті зробила багато добра для нормалізації американських відносин в добі громадянських потрясень, воєн і революцій. Багато місця присвячувала вона американському законодавству і політичним справам столиці краю, Вашинґтону. Спеціяльну увагу звертала на расові соціяльні та релігійні проблеми молодої держави; зокрема, була довгими роками чемпіоном волі для чорного населення на півдні, гостро осуджувала невільництво. Зате справам і подіям „старого краю" присвячувано менше місця в тодішній пресі німецьких еміґрантів. Тут, на нашу думку, було джерело занепаду тієї преси! Без тісного контакту і кровно-традиційних сантиментів із країною свого походження струнів нових, інакших обставин залле кожну еміґрацію, навіть таку сильну й велику, якою була колись німецька! Тоді вона — пропаща сила свого народу.

Далі довідуємось, що найчисленніша німецька преса існувала на терені Пенсилвенії. Перша німецька газета появилася у 1732 році, в Филаделфії. Також Питсбурґ, Гарисбурґ і ряд інших міст у цьому стейті мали свої газети. В 1848 році половина із сімдесяти німецьких часописів появлялася в Пенсилвенії. У

(Закінчення на стор. 3-тій)

*) The German-Language Press in America, by Carl Wittke. (Lexington, Ky.: University of Kentucky Press), стор. 312.

З наших буднів

ПРО ЩО ЛЮДИ ГОВОРЯТЬ

Ясна справа — цілий світ говорить нині про американського сателіта, щоб не вжити всім уже набридлої назви „спутнік". Та тут зразу мушу зробити критичну заввагу: якщо американцям вдався, нарешті, самий експеримент то не дуже вдалася їм назва їхнього сателіта. Ану, спробуйте вимовити, не поломавши язика, слово „Експлорер"! Не вийде діло.

Ну, як звав, так звав, але наш сателітиок уже крутиться довкола світу, передає нам по радіо музику сфер і так, здається, маневрує понад стратосферою, щоб не здибатися з своїм „старшим братом" — спутніком г. 2.

На цю тему розповідають такого „джовка":

Американський і совєтський сателіти стрінулися в міжзоряних просторах і на привітання обидва зашваргоїли по-німецьки:

— Грюс Готт!

А один наш визначний політик і сталий бувалець клюбу „Лис Микита" запевняв мене під словом чести, що то німаки навмисне помогли змайструвати „спутніків" американцям і совєтам, щоб спровокувати між ними ракетну війну і цим способом пімститися за розгром Гітлера...

З гордістю можемо ствердити, що американському сателітові зробив поважну конкуренцію наш, український, а є ним — доктор Сас Яворський, бо про нього теж заговорила ціла Америка! І ще як!

„Десять років тому бездомний еміґрант, без цента при душі, сьогодні — приятель мейорів і губернатора, гордощі стейту Люїзіяна", — так пишуть американські газети про цього небуденного доктора ветеринарії, який, лікуючи симпатичні тваринки, знайшов ще час і змогу „викувати на бляшку" історію Америки. І, можна сказати, що це йому оплатилося, бо 64 тисячі долярів, які вже нібито має в кишені, нині пішки не ходять, навіть в Америці. Хай і дядько Сем забере свою гесну пайку, то все ж таки бідному головікові щось трохи залишиться.

Ну, але минулого вівтірка наш знаменитий історик дотягнув уже до 80 тисяч і заявив відверто містерові Маргові, що не вступиться зі стації, хіба його виженуть силою! Вел, хай попробують! Тоді стейт Люїзіяна проголосить сецесію з Унії...

Гроші, як сказав один мудрець, це добра річ, але є не тільки одна сторона медалі, отже аспект виступу д-ра Саса Яворського на телевізії. Так щасливо складалося, що його екзамен з історії ЗДА дійшовся з святкуванням 40-ліття незалежности і соборности України. І всюди, куди не дійшла ж не дописала наша політична пропаґанда, там написано дійшла усмішка і жарти бистроумного і популярного вже в цій країні „Саса", а наші приносяки „Добрий гість і щира школа", — знає тепер кожний американець.

Коротко, пан доктор Яворський, ґерби Сас, „зробив" добрі гроші, але й зробив добру роботу для всіх і за всіх нас. Тож, хай живе наша шляхта!

От, школа, що пан шляхтич не зможе взяти участи в Вечерницях „Свободи"! А буде там файна кумпанія, яка напевно дала б йому добри ради, як легко позбутися тих тисяч. Пан доктор радий був залишитися в Ню Йорку на цю суботу, але мусів летіти додому, бо він і Мама сильно вже стужилися за своїми „сасенятами" (а є їх, славити Бога, аж п'ятеро"). Повезли їм гарні гостинці і нове число „Веселки".

Ікер.

„ТАЄМНИЦІ ЕСПАНСЬКОГО ДВОРУ"

Лондон. — У 19 віці були поширені в світі сенсаційні романи під цією назвою. Бурхливі події в Еспанії — революція, повстання, громадянські війни з участю різних претендентів на трон — давали матеріял для таких романів. Після встановлення в Росії большевицької диктатури і з поширенням комуністичних партій у різних країнах, з'являються спомини, романи, репортажі з діяльности всякого роду большевицьких „вождів". Це тепер заступає колишні „таємниці еспанського двору".

В січні вийшло чергове число газети „Ля Насіон Сосіяліст" у Парижі. Ця газета є органом „Комуністичного демократичного і національного руху" у Франції. Провід у цій групі має Огюст Лекер, колись вірний товариш „вождя" — Морріса Тореза. Але як це буває часто в диктаторських партіях, Лекер, придивившися до політики своїх вождів, „збунтувався і покинув" партію. Звичайно, „вожді" проклали Лекера, як „зрадника" і „агента імперіялістів". Але він не змовчав і почав розкривати на шпальтах своєї газети різні таємниці французької компартії.

Із цих ревеляцій видно, яку вбогу ролю грали і грають „вожді пролетаріяту" — Торез, Дюкльо і інші начальники компартії Франції.

Як відомо, французькі комуністичні вожді у 1939 році, з вибухом світової війни сліпо виконували директиви з Москви: вести завзяту пропаґанду проти участи Франції у війні з Гітлером. Навіть 1940 року, коли Франція була окупована німецьким військом, „вожді" французьких комуністів проголошували, що цю війну французам накинули „капіталісти", і що боротьба проти небезпеки німецького імперіялізму була „леґендою", щоб „обдурити робітника".

Як стверджує Лекер у своїй газеті, комуністи Торез і Дюкльо дали директиви місцевим організаціям партії, щоб не робили спротиву і саботажу проти німецьких окупаційних армій. Лекер наводить слова із звідомлення члена центрального комітету компартії Огюста Аве в 1939 році про тактику „вождів" партії:

„Улаштовувати маніфестації проти уряду і ставати на чолі їх, але ці маніфестації не повинні ніяк бути спрямовані проти німців".

Комуністам каказано домагатися, щоб владу в державі передали Терезові. Комуніст Аве зазначає в своєму звідомленні, що Торез у тодішніх обставинах міг би прийти до влади у Франції тільки як „гавляйтер" Гітлера...

У своїй статті Лекер пише, що французькі комуністи в провінціяльних містах, одержавши такі директиви з Парижу, вважали їх за діло провокаторів. Тому вони хотіли вкинути в воду одного посланця, що приніс такі накази від Тореза.

Але це була помилка. В дійсності, комуністичні вожді засуджували на смерть тих членів партії, які не хотіли йти за їх наказами. Такий був комуніст Гіньон, що, всупереч директивам вождів партії, почав організувати повстання проти німецької окупації 1940 року. Коли Гіньон наприкінці війни домагався вияснення, чому його засуджено на смерть, Торез наказав його виключити з партії.

Лекер згадує в своїй статті цікавий документ компартії, виданий у Парижі 1941 року, за німецької окупації. Провід компартії домагався в цій брошурі леґальної діяльности партії, волі для комуністичної преси і пропонував німецькому окупантові створення „народного уряду" на чолі з комуністами, замість уряду Петена...

Яка була б дальша „політика" французької компартії супроти Гітлера, не можна тепер сказати: похід Гітлера на Схід зробив французьких комуністичних вождів в одну мить „патріотами" й „оборонцями".

Статті Лекера показують, що комуністи Франції переживають глибоку кризу.

П. А.

Олексій Воронин

У КИЄВІ СОРОК РОКІВ ТОМУ

(5)

Згадую про всі ці дрібниці, щоб ясно було, чому багато з подій тодішніх днів відбувалось перед моїми очима. Щоденні рейди з дому до праці, звідти просто на курси, з курсів пізно вночі додому давали мені змогу бачити на вулицях Києва багато того, що могло пройти мимо уваги інших.

Так от, у п'ятницю 27-го січня, після чергової лекції професора-економіста Воблого, на катедру зійшов юнак в уніформі старшини української армії і, відрекомендувавшись посланцем Української Центральної Ради, гаряче закликав студентів відкласти набій книжки і вже завтра рушити з'явитись до військового штабу на Львівську 26 для негайного зарядження на фронт, під Київ, бо Республіка в небезпеці — червоний ворог на підступах до столиці. Нас, студентів, було понад 200. Після заклику несподіваного гостя, почалась дискусія. Але недовга. Бо виявився тільки один пятитиник — співчувальник комуністам, а пізніше й комуніст, такий собі Павло Хоменко. Його затюкали. Всі проголосували за добровільну симомобілізацію, і попращались того вечора один з одним — до побачення на Львівській 26. Але що дорога звідти поведе на Крути — не знав ще ніхто.

Повертаючись додому з твердим наміром ще раз узятись за рушницю, хоч і опроклятіла вона мені за час війни, я задуми був виведений з несподіваним шелестом угору на Володимирській вулиці, за два бльоки від опери й зовсім недалеко від будинку Центральної Ради, фронтового типу червоно-зеленої ракети. Ще не встигла ракета розсипатись кольористими бризками в синяві морозного неба, як з боку Печерська загриміли гарматні постріли і набої пролетіли понад будинком Центральної Ради й вибухнули десь у житлових кварталах.

Одночасно з Подолу почулася рушнична стрілянина. Я йшов у напрямку до Подолу. Приспішив ходу. Гармати бухали далі. На схрещенні Андріївського й Воздвиженського спусків дорогу перегородили багнети двох. Третій стояв, притулившись до стіни будинку. „Стой! Документи!" Я спробував збутись нападників маленьким крутійством: „Та в мене ж тільки що перевірили..." „Где? Кто?" — Та ось недалечко, — кажу, — перед виходом на Софійський майдан, вояки..." — „А-а! Так то — правительственнис... Так там уже успелі?.." — А хто ж ви? — поцікавився я, показуючи посвідку з місця праці — „Дніпросоюзу" — „Ми — рабочая красная гвардія..." Посвідку мені повернули, бо назва установи Дніпросоюз — видно, їм імпонувала. Пропустили.

Це був початок большевицького повстання. Того у стібаній ватянці, що питав у мене документів, через два дні я бачив на підступах до Софійського майдану серед багатьох примерзлих і снігом присипаних трупів — у нього були великі сивуваті вуса. Вдома того вечора я застав наказ правління й місцевкому службовців Дніпросоюзу — негайно з'явитись для охорони від озброєних банд продовольчих складів Дніпросоюзу. І з тієї ночі ще багато ночей довелося мені, разом з іншими службовцями охороняти велике подвір'я на Воздвиженській 1 і відбивати напади червоних грабіжників. Так я не пішов на Крути. А курси наші розгромила большевицька артилерія — такий набій, пробивши дах, здемолював нашу викладову залю, і курси значно пізніше було відновлено вже в будинку самого Міністерства Земельних Справ, на Софійському майдані.

Майже два тижні (а що дванадцять днів і ночей, то вже напевно) неугавно тривав шалений гарматній обстріл Києва, набої руйнували й запалювали будинки, нищили цілі родини. На вулицях з усіх боків точилися бої. Володимирська перед телеграфом і далі до Подолом. Особливо перед Старокиївським участком поліції, що кілька разів переходив з рук до рук, височіла барикадами з величезних катків телеграфічного кабелю, що довго ще потім залишились неприбрані на вулицях; довго валялись біля барикад і просто на вулицях та пішоходах присипані снігом трупи і тих і тих. Кулі джмелями літали в усіх напрямках — в стократ гірше, ніж то буває на воєнному фронті: там ворог тільки спереду, тут він був усюди.

Годинами тривали запеклі, смертоносні бої на горі Щекавиці, що так само не раз переходила з рук до рук. Довго і героїчно тримався будинок духовної семінарії, де від самого початку укріпився загін січовиків. Це він, той загін 3-го лютого, прорвавшись із оточення, блискавичним рейдом очистив від большевиків увесь Старий Київ, пробився до Печерська й допоміг відбити від ворохобників Арсенал. Потім знову боровся з будинку семінарії, що стояв високо над Вознесенським спуском і стратегічно домінував над Подолом. Закінчив боротьбу тільки тоді, коли семінарія була цілковито зруйнована й підпалена гарматніми набоями — тими самими, що ними спалено й будинок Михайла Грушевського, де загинули неоціненні рукописи й документи української старовини, ретельно збирані поважним професором усе його життя.

Але то ще не все. 9-го лютого до Києва вдерся з своїми бандами полковник Муравйов.

Наклавши на місто контрибуцію — мільйон карбованців і подбавши, щоб ті гроші з населення були стягнені, колишній царський жандарм Муравйов розпустив по місту своє „військо", що кинулось оскаженілими шакалами — грабувати, нищити і вбивати... вбивати... Як доносила амбасада австрійського уряду з Києва своєму урядові 2 квітня 1918 року, самих офіцерів замордовано тоді в Києві 2,576.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Шикаґо, Ілл.

40 РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ В ШИКАҐО З УЧАСТЮ МІН. СТАРА З КАНАДИ І КОНҐ. Б. О. ГЕРИ.

Треба було докласти багато зусиль та піти на різні компроміси, щоб могти відсв'яткувати об'єднано 40-річчя Української Народної Республіки в Шикаґо. Але, при щирім хотінні і добрій волі представників обох центральних місцевих організацій (Об'єднання Українських Американських Організацій і Ліґи Американців Українського Походження), свято відбулося спільно і соборно, в дні 19-го січня ц. р. а прилвність і активна участь в ньому двох чільних чостей — міністра праці в канадійському уряді — українця п. М. Стара, та конґресмена-демократа стейту Іллиной — п. Б. О. Гери, придали святу поваги і величі. Після відіграння оркестрою СУМА американського, канадійського та українського гимнів, свято відкрив у залі школи Шопена (понад 1000 осіб) голова Об'єднання інж. Степан Куропась, вітаючи владику УАПЦ. Преосв. Усанія в сонті духовенства, і Ігумена ЧСВВ о. Феціну та пароха церкви св. Миколая о. Сотера Голика, ЧСВВ, гостей та всіх присутніх.

Першою точкою програми було відчитання 4-го Універсалу Української Центральної Ради п. І. Мотулком, після чого слідувало відчитання проклямації ґубернатора Стейту Іллиной В. Г. Стретона та мейора міста Шикаґо Р. Й. Деллі (відчитав п. А. Забродський) про визнання 19-го січня „Українським Днем". З окремим привітом Зверненням від президента УНР в екзилі д-р С. Витвицького, виступив М. Семчишин, який познайомив присутніх, хто це д-р С. Витвицький і які його заслуги для української державно-визвольної справи. Гучні і довготривалі оплески були висловом пошани і признання для президента УНР в екзилі. Після відчитання привіту від централі УККА слідували промови, які і змістом і формою придали святу високого рівня.

Започаткував їх промовою в англійській мові представник Ліґи п. Ф. Васильківський. Адвокат М. Гінко представив достойного гостя конґресмена Б. О'Геру, який виголосив промову, в якій з драматичною експресією накреслив етапи розвитку українського державництва всіх періодів нашої історії і відмітив великий і творчий дух боротьби народу, що сьогодні складає блискуче іспит своєї видержливости і вірности своїм ідеалам. Промова виявила, що в особі конґресмена п. Б. О'Гери наша справа має щирого приятеля. — Головним українським промовцем на академії був проф. Р. Смаль-Стоцький. Прелеґент зупинився над одним з найболючіших питань нашої історії — причин нашої бездержавности, дошукуючись їх у наших власних провинах і помилках, а свої докази базував на нашій історії. Правда, можна б мати застереження, чи власне така, хоч би з найбільшою майстерністю заінтерпретована тема підходила під характер свята 40-річчя державности. Проте, вона викликала сильне враження на присутніх, що на поклик промовця, дзвонячи, шанували пам'ять тієї України, що похована на кладовищах, і тієї, що жиє і бореться. Останнім промовцем був достойний гість з Канади мін. М. Стар, що промовляв в українській і в англійській мовах, заторкуючи ряд актуальних питань ідеологічного і політичного змісту, пов'язаних із боротьбою з московським комуністичним імперіялізмом. Зокрема відмітив участь українців у цій боротьбі і великий, духовий потенціял українців за кордоном, зокрема в Канаді та ЗДА. Закінчив свій виступ п. мін. Стар побажанням, щоб „наша Україна скоро знову стала самостійною і соборною державою".

Після перерви — представниці місцевого українського жіноцтва вітали дружину п. мін. Стара, вручаючи їй китицю квітів, слідувала

тів, а відтак слідувала мистецька частина, започаткована вже на початку свята коротким концертом духової оркестри СУМА під керуванням проф. І. Барабаша. В дальшій частині програми виступали: чоловічий хор СУРМА під керуванням проф. О. Плешкевича, та спеціяльно запрошені з-поза Шикаґо б. артист Київської Опери, баритон п. О. Мартиненко і співачка п-ні З. Мельниченко, яка при акомпаніяменті проф. В. Шутя відспівала кілька пісень з українського і світового репертуару.

У зв'язку з святом представники Об'єднання Українсько-Американських Організацій — у проводі з п. інж. С. Куропасем вітали міністра п. М. Стара та його дружину, що прибули на летовище в товаристві відомого українського діяча п. В. Гультая. Вони проводили його з летовища до апартаментів у готелі Конрад Гільтон, де відбулася коротка товариська гутірка на актуальні теми, а ввечорі того дня заходом відомого українського діяча-мецената в Шикаґо-Південь, дир. банку Тризуба п. П. Пуцили, влаштовано в репрезентативній залі готелю Амбасадор вечерю для міністра з дружиною і для запрошених гостей. А в готелі Конґрес після закінчення Академії відбувся бенкет для учасників, в якому взяло участь багато осіб.

М. Семчишин.

В ШИКАҐО ВІТАЮТЬ МІН. М. СТАРА

Зліва направо: пані Іванів, ред. Семчишин, п. Домашевський, дир. Попадюк, дир. Пуцило, інж. Куропась, мін. Стар, пані Стар, пані Бережан, мґр. Гультай, пані Левчицька, д-р Оренчук, п. Ліневич.

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

ГАЙДЕНАВ, НІМЕЧЧИНА ПРАЦЯ УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ

З нагоди вінчання дочки панства Девончуків панни Ольги під час весілля в Нюарку, Н. Дж., переведено збірку в сумі $31.30 і призначено її до розподілу поміж вчителів з Гайденав в Німеччині, які під цю пору знаходяться в домах старців в Німеччині. Квоту цю я розподілив і від імені обдарованих складаю щиру подяку всім жертводавцям і ініціяторам збірки. Табір Гайденав в Півн.-Зах. Німеччині був чисто українським табором. Тут вперше по 600 роках неволі стрінулися дві вітки українського народу, східні і західні українці. Тут заложили вони українську школу. Тут зустрілися на педагогічній праці українські вчителі зі східніх і західніх земель. Тут почалася їхня праця над національним освідомленням нашої дітвори. Праця гайденавських вчителів не пішла намарно, бо сьогодня їхні вихованки в далеких заморських країнах, як палкі українські патріотки очолюють самостійницький рух і з вдячністю згадують своїх давніх вчителів. І ми вдячні їм, що духові скарби знань і любови своєї батьківщини знайшли в їхніх душах так голосний відгомін.

Фарель, 15 січня 1958.

Юськевич Ізидор,
колишній вчитель з Гайденав, а тепер голова М.П.У.Е.Н. в Фарелі.

12-ЛІТНІЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКРИПАК — ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ

На обрії українського музичного мистецтва, зокрема його скрипкової ділянки, появився многонадійний талант: Андрій Заплатинський, дванадцятилітній учень 5-ої кляси у Филаделфії, та Сетлмент Мюзік Скул в тому ж місті. Андрій Заплатинський (нар. 9 березня 1946 р.), гжий грає на скрипці від 5-го р. життя, здобув неабиякий успіх: у конкурсі Филаделфійської Оркестри (для виконавців до 13-го року життя) він став переможцем і внаслідку цієї перемоги виступить як соліст з з цією оркестрою у суботу, 8-го лютого, в черговому, третьому, „дитячому" конкурсі, виконуючи Вівальді концерт А дур. Цей твір, до речі, тільки недавно віднайшли в Італії і нашому Андрійкові припала честь виконати цер концерт уперше в Америці.

Дванадцятилітньому віртуозові - скрипакові Андрію Заплатинському треба побажати якнайкращого успіху в його виступі і в дальшій праці. Серед українського доросту він займає рідке й відповідальне положення: у майбутньому репрезентувати, як скрипак, українську музику й українську культуру. Щасти Боже! Ар.

Держ. департамент пошукує супровідників-перекладачів

Ню Иорк. — Державний департамент повідомляє, що його представники будуть в днях від 17-го до 28-го лютого ц. р. в канцелярії Уряду Праці при 119 П'ята Евеню в Ню Иорку відбувати інтерв'ю з тими кандидатами, які хотіли б працювати як супровідники-перекладачі. Кандидати повинні мати загальну освіту, яка відповідала б рівневі каледжу та плинно володіти англійською мовою й одною або кількома іншими мовами. Ці супровідники-перекладачі мали б бути компаньйонами чужинних провідних людей і техніків, які подорожують по ЗДА. Початкова платня від $18 до $22 денно і дісти від $12 до $17 денно. Можливість постійної праці з річною платнею від $4,525 до $6,390. Голоситися між 9 год. перед полуднем і 5 год. по пол. в Ню Иорк Стейт Емпльоймент Оффіс, 119 Фіфт Аве, Ню Иорк, в днях від 17 до 28 лютого, телефон Орегон 7-9100.

Читайте українські книжки в газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ПРОПАЩА СИЛА

(Закінчення зі стор. 2-гої)

80-их роках минулого століття в самій лише Филаделфії виходило шість щоденників! Сьогодні появляється там лише один скромний німецький тижневик, що його в 1951 р. почали видавати два нові емігранти з Німеччини.

Ще одне цікаве явище занотовано в цій публікації: відома під час першої світової війни антинімецька нагінка (як висловлюється проф. Вітке — „гістерія"), що її головною метою було знищення німецького друкованого слова в ЗДА — викликала зовсім протилежне явище. Замість прискорити смерть тієї преси, за психологічним законом протиакції, самозбереження — припізнено цей процес занепаду на яких десять років!

Преса є барометром живучости кожного народу, зокрема ж його еміґрації. Тому студія проф. Карла Вітке над колишньою німецькою пресою в ЗДА — це також студія над еміґрацією цього народу. Американські українці мають змогу не одного навчитись і не одного устерегтись, на плюсах і мінусах інших етнічних груп у цьому й традиції своїх громадян.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що з Волі Всевишнього, заснув навіки, дня 1-го лютого 1958 року, проживши 68 років,

НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ, БАТЬКО ДІДУСЬ і БРАТ

†

Іван БЕЛЕЙ

бувший Радник Окружного Суду в Сяноці.

Похорон відбувся у вівторок, дня 4-го лютого 1958 р., о год. 9-ій рано, з похоронного заведення п. Павла Гаріса в Рачестері, Н. Н.

У глибокій жалобі:

ЮЛІЯ — дружина
ЛЮБА і ДАРІЯ — доньки
Д-р ТЕОДОР і ЮРІЙ з Родиною — брати
Роман ДОМБЧЕВСЬКИЙ — зять
ЗІРКА — внучка

ВИЙШОВ З ДРУКУ

та розсилається передплатникам

10-ий том творів ІВАНА ФРАНКА

(СЬОМА З ЧЕРГИ КНИЖКА)

Продовжуємо приймати передплату:

KNYHO-SPILKA PUBLISHING CO.

68 East 7th Street New York 3, N. Y.

Платне політичне оголошення

RE-ELECT for MAYOR

ALBERT J. ZAK

УКРАЇНЦІ ГЕМТРЕМКУ! ГОЛОСУЙТЕ ПРИ ПРАВИБОРАХ в дні 17-го ЛЮТОГО в ГЕМТРЕМКУ на теперішнього Майора

Альберта Й. ЗАКА

Майор **Альберт Й. ЗАК** старався через 6 років поліпшити відносини в місті Гемтремку в кожній ділянці господарського і культурного життя та особливо щиро відносився до українського населення міста. Зокрема Майор **ЗАК** старався, берегти інтереси робітництва і взагалі працюючих в Гемтремку. Він провадив ретельну господарку міста, а оголошена недавно програма Майора **ЗАКА**, передбачає дальше поліпшення відносин в Гемтремку, у вичислених в програмі 10-ох пунктах. Тому голос відданий на перевибір Майора **ЗАКА** є голосом в користь мешканців Гемтремку. Слід зазначити, що Майор **ЗАК** відзначив роковини української державности 22-го січня 1957 і 1958 рр. виданням окремої проклямації „Український День" в місті Гемтремку, а далі, що Майор **ЗАК** є індорсований до перевибору на давнє становище майора Українсько-Американським Гетьманським Союзом і Українським Демократичним Клюбом у Гемтремку.

Філателісти!

ПРОДАЮ **ПОШТОВІ МАРКИ УКРАЇНИ державні і недержавні випуси.** Великий вибір марок, бльоків, повністок, конверт і філателістичної літератури. Також приймаю до продажі і купую подібний матеріял.

Писати на адресу:

JOHN BULAT
P. O. Box 91 Yonkers, N. Y., USA

DR. SOFIJA KUNGYS

14 Vermont Avenue NEWARK, N. J.

повідомляє про

ВІДРИТТЯ

ДЕНТИСТИЧНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

в НЮАРКУ

ГОДИНИ ПРИЙНЯТЬ:

від 10-ої рано — 8:30 вечора.

ХОЧЕТЕ ЗУСТРІТИ ПРИЯТЕЛІВ ТА ЗНАЙОМИХ З ОКОЛИЦІ І ПРОВЕСТИ ГАРНО ВЕЧІР, — ПІДІТЬ НА

РЕПРЕЗЕНТАТИВНІ

Традиційні Вечерниці „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"

в СУБОТУ, 15-го ЛЮТОГО 1958 р.

в залях УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при 140 Друга Евню в НЮ ЙОРКУ.

Аранжує ред. Лев ЛЕПКИЙ — **ПОЧАТОК о год. 8:30 вечора**

Грає оркестра В. БОСОГО — **Виступ дебютанток о год. 11-ій**

Передпродаж квитків: „АРКА" 48 Іст 7-ма вул. — „ЕКО" 145 2-га Евеня.

НЮАРК! НОВОВІДКРИТА ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ

J. PELENSKY — І. ПЕЛЕНСЬКИЙ

JEWELRY and GIFTS

685 Springfield Ave. (між 18 і 19 вул.) NEWARK, N. J.
Телеф.: ES 5-2467

На складі у великому виборі:

Европейські й американські ГОДИННИКИ, відомих фірм.
• ПРЕДСТАВНИЦТВО ФІРМИ "LONGINES" •
БІЖУТЕРІЯ; ОБРУСИ; КРИШТАЛИ; РАДІОАПАРАТИ: "BLAUPUNKT" й інші; МАШИНКИ до ПИСАННЯ; ВІЧНІ ПЕРА і т. д.
МАТЕРІЯЛИ; ХУСТКИ й інші ТОВАРИ, потрібні до ВИСИЛКИ до КРАЮ, включно з полагодженням самої висилки.

● НИЗЬКІ ЦІНИ! — НА ВСІХ ТОВАРАХ ОПУСТ! ●

Крамниця відкрита: **ЩОДЕННО — від 9 рано до 8 вечора в НЕДІЛЮ — закрито.**

УВАГА! УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА УТС УВАГА!

Чи Ви вже використали ВЕЛИКУ ЗНИЖКУ ЦІН з нагоди ЮВІЛЕЮ УТС? Спішіть НЕГАЙНО в ряди багатьох тисяч вдоволених клієнтів, які ВЖЕ використали цю нагоду і ЗАОЩАДИЛИ БАГАТО ГРОШЕЙ, замовляючи у нас пакунок для своїх рідних. Пригадуємо, що хто замовить НЕГАЙНО в нас пакунок, заощадить приблизно 15% на обниженні цін і ще додатково отримає

5% СПЕЦІЯЛЬНОЇ ЮВІЛЕЙНОЇ ЗНИЖКИ

Наші ціни тепер є дійсно КОНКУРЕНЦІЙНІ і тому закликаємо: ПОРІВНЯЙТЕ НАШІ ЦІНИ з цінами інших фірм.

На терені Америки маємо слідуючі представництва:

Mr. W. LAHOSHNIAK, 1028 Kenilworth Ave., Cleveland 13, Ohio, Tel.: PROspect 1-0696
Mr. O. POKOTYLO, 719 — 5th St., N. E., Minneapolis, Minn., Tel.: FE 2-2045
PARCEL SERVICE of UTC, 10 Garden Street, New Haven, Conn., Tel.: L. O. 21544
N. HORYSLAWSKYJ, 80 E. 7th Street, New York 3, N. Y.
"DNISTER", 68 12th Street, Pittsburgh 3, Pa.
INTERNATIONAL GIFT PARCEL SERVICE, 4230 Tennyson St., Denver 12, Colorado
Mr. M. SLOWIKOWSKYJ, 107 Durnan Street, Rochester 21, N. Y., Tel.: HOpkins 7-7166
Dr. Wolodymyr RYZEWSKYJ, American Travel Service, 2134 W. Chicago Avenue, Chicago 22, Illinois
Mr. I. ANDRIJUK, 854 Northampton Street, Buffalo 11, N. Y., U. S. A.
Mr. R. CHOJNACKYJ, 653 Paulison Ave., Clifton, N. J., USA, Tel.: PRescot 76481
PARCEL SERVICE of UTC, 24 Ives Street, Willimantic, Conn., Tel.: Harrison 3-9735
239 South Broadway, Baltimore 31, Md., Tel.: OR 5-0646
Mr. W. JANIW, 80 Warren Street, Carteret, N. J.
Mr. M. WOJTOWYCZ, 158 Hobart Street, Utica, N. Y., USA

UKRAINIAN TRADING COMPANY, LONDON
Main Office, New York, c/o "MOLODE ZYTTIA", 302 E. 9th Street, New York 3, N. Y.
ORegon 3-9530; YUkon 2-0117

Повідомляємо, що ми тепер висилаємо:
РУЧНІ МАШИНИ ДО ШИТТЯ (зі всіма оплатами) $ 45.00
ЕЛЕКТРИЧНІ МАШИНИ ДО ШИТТЯ (зі всіма оплатами) $ 75.00

Вага машини ручної виносить 7 фунтів
Вага машини електричної 11 фунтів

так, що машину можна долучити до пачки, тим більше, що ми ТЕПЕР висилаємо пачки до 40 фунтів ваги товарів та необмежену кількість артикулів.

Як спеціяльний ДАРУНОК для українських дітей на батьківщині до кожної пачки ДОДАЄМО 1 рухому ляльку з замикаючими очима і 1 музичну трубку (сопілку).

Всіх охочих стати представниками УТС просимо писати до Централі.

ЗА УПРАВУ УТС:
Діловий секретар УТС: Ю. Тустанівський — Голова УТС: А. Жуківський

ЦЕНТРАЛЯ УТС:

A. Z. UKRAINIAN TRADING COMPANY

1 & 1a Hunt Street LONDON, W. 11, Great Britain

Кружок Приятелів Пласту в НЮАРКУ, Н. Дж.

— запрошує —

ГРОМАДЯН НЮАРКУ та ОКОЛИЦІ на

ТРАДИЦІЙНІ ВЕЧЕРНИЦІ

в суботу, 15-го лютого 1958 р.

о год. 8-ій вечора

в залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ 180 Вільям вул. в НЮАРКУ.

Презентація Дебютанток із Пластових Станиць Нюарку й Околиці.

ОРКЕСТРА — Б. ГІРНЯКА ВСТУП — $ 2.00

БУФЕТ у заряді ВП. Пань.

Всі місця при столиках резервовані. Просимо їх своєчасно замовляти в „ДНІПРІ", 281 — 15th Ave., Newark, N. J. Телеф.: BI 3-2783

Безплатне паркування авт у "Varsity Parking" — 545 High St. (pir High & William Sts.).

ДОХІД ІЗ ЗАБАВИ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ПРИДБАННЯ ПЛАСТОВОГО ДОМУ в НЮАРКУ.

Увага! НЮ БРУНСВИК і ОКОЛИЦЯ! Увага!

УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА ПАРАФІЯ в НЮ БРУНСВИК, Н. Дж.

— уладжує —

ЗАБАВУ — ЗАПУСТИ

в СУБОТУ, дня 15-го ЛЮТОГО 1958 р.

у ВЛАСНІЙ ЗАЛІ при Guilden St., New Brunswick, N. J.

ПОЧАТОК о год. 7:30 вечора.

Смачний добірний БУФЕТ.

Музика п. І. CARLANO.

Заходом **КРУЖКА ПЛАСТ-ПРИЯТУ в НЮ ЙОРКУ**

у НЕДІЛЮ, 16-го ЛЮТОГО 1958 р.

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в НЮ ЙОРКУ — 140 2-га Евеню

— відбудеться —

ДИТЯЧА КОСТЮМІВКА

БАЛЬ У КНЯЖНИ СОНЕЧКО

на яку запрошує

УСЮ УКРАЇНСЬКУ ДІТВОРУ Великого Ню Йорку і Околиць.

ПОЧАТОК о год. 3-ій по полудні.

— Різні несподіванки —

БАТЬКИ, ПРИЙДІТЬ ЗІ СВОЇМИ ДІТЬМИ!

Сергія Жарова

ДОНСЬКІ КОЗАКИ

ХОР і ТАНЦЮРИСТИ

MOSQUE THEATER

СУБОТА ВЕЧІР

15-го ЛЮТОГО 1958 р.

Білети в продажу при касі театру Mosque і Бамбергера в ціні $ 1.00, 2, 3, вкл. текс. Поштові замовлення: Mosque, Newark, MArket 3-1815

Всі місця резервовані.

У ФІНЕКСІ В ПІДМІСЬКІЙ ЛІТНИСЬКОВІЙ ДІЛЬНИЦІ:

Your Broker of Paradise Valley in Phoenix, Arizona
WHitney 5-6974 — Evening
WI 3-5362 — Day

Коло 900 родин закупило парцелі вартости понад 1,500,000 дол. Багато із них відмовилися продати ті парцелі за подвійну ціну закупу.

Уявіть собі скільки вартости принесе Вам парцеля із 10-ти акрів, яку Ви можете сьогодні закупити лише за 950.00 дол.?

Місто Фінекс є майже одиноке місто в світі, яке розбудовується скорим темпом. Одні із найбільших індустрій, як: General Electric & Sperry Rand та інші, вже будують тут свої фабрики.

Крім того Фінекс, із своїм гарним повітрям, вже сьогодні є найкращим місцем для літників, та незаступним для людей хворих на астму, легені і т. п.

Коли бажаєте дещо більше знати, прошу писати до:

ARIZONA INVESTMENT & REALTY CORPORATION
4117 E. Bell Rd. R. R. 2, Box 988,
PHOENIX, Arizona.

New Subdivision with 5 & 10 acres parcels could be purchased still at: Total Price only $ 950.00 per 10 acres with 10% down & $ 50.00 Monthly incl. 6%.

We also have other good investments from 1 up to 1,000 acres of land, from $ 35.00 per acre.

То не всеодно, ДЕ складати ощадності

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM — MEMBER

МІСЦЕ НАШИХ ОЩАДНОСТЕЙ є в найбільшій УКРАЇНСЬКІЙ ЩАДНИЦІ

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — INSURED

THE PARMA SAVINGS CO.

в КЛІВЛЕНДІ

А це тому, що тут:

1. НАШІ ГРОШІ є БЕЗПЕЧНІ. Вони не тільки є обезпечені Федеральною Аґенцією, але й ґарантовані сімсот тисячами долярів власного й резервового фонду;
2. НАШІ ГРОШІ є під ДОБРИМ ЗАРЯДОМ. Заряд не лише складається з фахівців, але й має за собою досвід 42 успішних років у службі для громади;
3. НАШІ ГРОШІ є в УКРАЇНСЬКІЙ УСТАНОВІ. Не тільки дирекція й персонал є українські, але й фінансова допомога йде на користь українським Товариствам;
4. НАШІ ГРОШІ приносять нам ДОХІД, бо заробляють

ПЛАТИМО 3½% НА ОЩАДНОСТІ

ПРИЙМАЄМО ОЩАДНОСТІ З УСІЄЇ АМЕРИКИ ПОШТОЮ.

Рік основання 1915

ЦЕНТРАЛЯ
5839 Ridge Road
Cleveland—29 (Parma), O.
Tel.: TU 4-8700

ФІЛІЯ (Ukrainian Office)
2190 Professor Street
Cleveland 13, Ohio
Tel.: PR 1-3627

$-11,000,000.00 майна.

● БИЗНЕСОВІ НАГОДИ ●

Пошукую
ПОДІЛЬСЬКОГО ПАСІЧНИКА
до провадження пасіки, або спільника в дуже відповідному терені в Пенсилвенії. Може бути самітній, або з родиною. По ближчі інформації зголошуватись від год. 6-ої вечора, або писати до:
Mychajlo SZOLDRA
208 7th St., Jersey City, N. J.

НА ПРОДАЖ
РЕСТОРАН
Добре, влаштований. Дуже поміркована ціна.
64 E. 7th Street
New York City, N. Y.

З причини смерти чоловіка
ПРОДАЮ ДІМ
маленький готель.
Поміркована ціна. Також є умебльовані кімнати до винайму. Інформації:
325 E. 9th St., New York
від год. 11-4 по пол.,
або тел.: SPring 7-0929

НА ПРОДАЖ
Відомий КАБАРЕТ
з будинком, або без.
250 сидячих місць.
Найбільша бара у формі підкови в Ню Йорку.
Копальня золота.
Продається, з уваги на смерть в родині.
ALLIANCE
80 St. Mark's Place
New York City
Tel.: HY 2-4688 (між 10-12)

● PROFESSIONALS ●

DR. R. P. SITULIN
Медичні Хірургічні поради.
Radiology-Electrocardiograph (Heart)
Приймаємо "compensation" cases і "Blue Shield"
Години: від понеділка до п'ятниці — від 12:30 до 2:30 по пол.
82 West 12th St., NYC
Phone: ORegon 5-8722

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок, "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
130 West 57 St., New York City
Телеф.: PLaza 7-1282

● MISCELLANEOUS ●

Спеціяльні ціни для читачів „Свободи".

WALTER S. SZCZESNIAK
Travel Bureau
Посилки до всіх країн.
Забезпечення.
Публічний нотар.
224 Jackson Street
Hempstead, L. I.
Tel.: IVanhoe 3-0744

Привернить собі молодість!
Заживайте знаний
JALCA REAL ROYAL JELLY
Чарівний відмолоджуючий і зміцнюючий еліксир.
Пляшка з 100 пігулками $ 22.50
Пляшка з 30 пігулками $9.50
Чеки та грошові перекази адресуйте:
M. & M. TRADING Co.
320 — 5th Avenue NYC

PREMIUM
COAL
STOVE & NUT 25.95 ton
PEA COAL 21.75 ton
HE. 5-7570
SAFEWAY COAL CO.
JERSEY CITY

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Т-во ім. Лесі Українки, 171 Від. повідомляє своїх членів, що **Річні збори** відбудуться в четвер, 13-го лютого 1958 р., о год. 8-ій веч., в залі УНДому при 433 Гобокен Еве. Проситься членів прибути на ці важні збори, на порядку яких є вибір нової Управи на 1958 рік, як також вибір делеґата та його заступника на конвенцію УНСоюзу. — М. Процик, преде.; С. Раєн, секр.

ЧЕСТЕР, Па. — Відд. 352 ім. св. Арх. Михаїла, повідомляє, що в неділю, дня 9-го лютого 1958 р., відбудуться місячні збори, у приміщенні укр. кат. Гор. Клюбу при 2nd & Thurlow Sts. На порядку дня: вибір делеґата на конвенцію та його заступника. Присутність обов'язкова. — Витязь, преде.; Щербак, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Т-во „Клюб Поступовий, Відд. 76, повідомляє, що місячні збори відбудуться в середу, 12-го лютого 1958 р., о год. 7-ій веч., в УДомі 433 Hoboken Ave. На тих зборах буде вибір делеґатів на конвенцію УНСоюзу й інші важливі справи. З уваги на це просимо всіх членів прибути. — І. Натуляк, преде.; П. Костик, секр.

БАЙОН, Н. Дж. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 213, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що на річних зборах, які відбулися 25-го січня 1958 р., був переобраний той самий Уряд, а саме: В. Салій, преде.; І. Сомик, заст.; М. Данько, вис.; А. Басараб, фін. секр. і рекорд. секр.; В. Савран, заст. секр.; М. Росоловський і Й. Бойко, Контрольна Комісія; Д. Лаба, опікун хворих. Збори відбуваються що другий вівторок по першім, так що слідуючі місячні збори відбудуться 11-го лютого 1958 р., о год. 7-ій веч., в УНДомі при 35 W. 19th St. Проситься всіх членів прибути. На порядку: вибір делеґата на 24 конвенцію УНСоюзу і багато інших справ, які не були полагоджені на річних зборах. Довгуючих членів проситься принести свою вкладку, бо інакше Управа поступить згідно зі статутом. —

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством більшити кадри ідейних українських працівників.

● REAL ESTATE ●

МИХАЙЛО КРАЙЦ
Український асекураційний аґент
щодо
АВТОМОБІЛЬНОГО
ПОЖЕЖНОГО
ГОСПІТАЛІЗАЦІЯ
НЕЩАСЛИВИХ ВИПАДКІВ.
Скора і чесна обслуга всюди в Ню Джерзі.
За інформаціями:
5 West St. — COLONIA, N. J.
FUlton 8-2651; FUlton 1-3970

PATRIA REALTY CO.
240 E. 6th Street
NEW YORK 3, N. Y.
Маємо до ПРОДАЖУ:
1-род. дім на Queens Village, 5 кімнат, модерна лазничка, гараж, повна ціна — $ 12,000;
1-род. дім, Bensonhurst, 6 кімнат, олійне отоплювання, повна ціна — $ 13,000;
Liquor store — ціна $ 21,000;
Bar & Grill — з добрими будинками, ціна $ 28,000.
Власники! Зголошуйте свої доми і бизнеси. Маємо купців з готівкою. Зайдіть до нас, або телефонуйте:
GRamercy 5-9070

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

● MISCELLANEOUS ●

ХВОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ
НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ!
ЗАЖИВІТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ ЗІЛЛЯ Д-ра Н. МІЛЛЕРА, а вже завтра почуєтесь краще.
Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у начці. Тим то воно таке помічне й корисне.
Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, гази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороїди, ревматичні болі й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля Д-ра МІЛЛЕРА, п. н.
"J. M. L. Herb Compound # 6" а вже завтра почуєтесь краще. Зілля це повинно находитися, як перша поміч, у кожній хаті.
Ціна одної пачки, враз із поштовою пересилкою $ 6.85. Якщо бажаєте зробити своєму приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $ 10.00 з пересилкою.
Висилаємо також наше зілля до всіх країн Европи.
Пишіть зараз долучаючи чек, або Money Order, на адресу:
THE MILLER CO., Inc.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

РОВЕРИ
до всіх країн Европи
ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА.
НОВІСТЬ:
Експресові ХАРЧОВІ ПАЧКИ до 44 фунтів.
Також ГАРМОНІЇ, ЛІКИ і МАШИНИ до шиття
ВИСИЛАЄ тільки
TAZAB
36 Third Avenue NEW YORK 3, N. Y.
ALgonquin 4-4160

На Флориді оскаржено 30 осіб за спробу вислати зброю на Кубу

Маямі, Флорида. — Федеральний прокуратор Джеймс Гілмартин повідомив, що 30 особам вручено акти оскарження за те, що змовлялися вислати зброю кубинським повстанцям Фіделя Кастра, які оперують в кубинській провінції Орієнте. Цих змовників заарештовано в Біг Пайн Кі, і пізніше їх звільнено за кавцією. 17-го лютого має початися проти них судова розправа. Їх оскаржують в тому, що змовлялися вивезти із ЗДА зброю на Кубу, амуніцію та інше воєнне приладдя. Під час арештування поліція сконфіскувала кружляк „Філомар III", на якому були кріси, автоматичні пістолі та медикаменти. За незаконний вивіз зброї грозить кара 5-ох років тюрми. Оскаржені — це кубинські політичні втікачі, але є між ними і такі, які мають вже американське громадянство. Всі вони є прихильниками Фіделя Кастра.

Будуть змінювати погоду при допомозі водневих експльозій

Вашингтон. — Дорадчий Комітет Президента для Контролі Погоди стверджує, що незабаром люди зможуть контролювати погоду при допомозі водневих (нуклеарних) експльозій в атмосфері. Цей комітет переслав президентові Айзенгаверові додатковий звіт, в якому стверджується: „Коли ми докладніше пізнаємо динаміку атмосфери, тоді буде можливо контролювати погоду при допомозі більшої скількости хемікалій або, що є можливіше, при допомозі гарячі термонуклеарної енерґії. 2. Океанічні струми мають вплив на клімат і погоду і людина зможе зміняти курс струмів і тим самим зміняти погоду й клімат цілих країн. — 3. Проби з штучним дощем вдавалися на малих відтинках, і їх можна застосувати на більшу скалю. Американські науковці перестерігають, щоб ЗДА не дали себе випередити на цьому полі іншим країнам.

● На міжнародних лещетарських змаганнях в Бад Гаштайн (Австрія) першу нагороду здобув 22-річний син власника готелю, Поль Рідер з Тироло. Другим прийшов до мети також австрієць, Тоні Зайлер, третім — японець Хіяру Ігая, а четвертим — американець Буд Вернер.

Голова Ради Економічних Дорадників передбачає економічну поправку в половині року

Вашингтон. — Голова Президентової Ради Економічних Дорадників Реймонд Дж. Солніс зізнавав на Підкомісії Видатків в Палаті Репрезентантів і твердив, що економіка країни почне поправлятися в половині цього року. Він твердив, що важко сподіватися економічної поправи вже в першій чверті цього року, але він передбачає, що „господарський зріст почнеться вже в половині цього року". В тому часі збільшиться число затруднених, а підприємці почнуть знову збільшувати видатки на фабричні інвестиції. — Президент Забезпеченевого Інституту Голбар Дж. Джансон заявив в доповіді в Арізонському університеті, що тепер підприємці повинні слідити, коли почнеться ріст економіки, щоб скористати з тієї зміни, що настане в господарці країни, яка тепер переходить час пристосування до нових обставин.

ЛІКИ — до всіх країв Европи
— висилає —
Українська Професійна Аптека
оплачуючи всі кошти пересилки на місце.
Власник: мгр. МОДЕСТ АРТИМІВ, дипл. аптекар.
Пересилайте нам рецепти, чи листи, або Ваші побажання, яких ліків Вам потрібно; решту ми виконуємо самі, сумлінно, по мінімальних цінах, долучуючи до всіх ліків вказівки, як їх слід уживати, назви і т. д. — в українській мові.
Всі швайцарські та німецькі ліки, яких не можна зовсім набути в Америці, висилаємо через аптеку в Бонні, Німеччина. Висилайте Вашим Рідним тільки оригінальні ліки. Не висилайте ПІДМІНОК (ерзаців), бо ті, звичайно, не поможуть, а то ще й можуть пошкодити хворим.
Приймаємо виконування всієї можливої рецептури евр. і амер. шкіл. На складі маємо також п'явки, баньки, евр. термометри, нім. лікувальні зела д-ра Мадевса проти всіх недуг та новий чудовий німецький лік на нагнітки.
Швидка достава летунською поштою ґарантована.
Адреса аптеки:
FISHER'S PHARMACY
4438 Germantown Ave., Philadelphia 44, Pa.
Tel.: GL 5-2401
АПТЕКА відкрита — в будні: 9:30 рано — 11 вечора; в неділі: 7 вечора — 10 вечора.

Іван ВУЙКІВ
Знана УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виконує на замовлення НОВІ ФУТРА і перемодельовує проходжені футра по найновіших фасонах.
Приймає футра на ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE.
Відбір і достава на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

ПОСПІШІТЬ вислати НА ЧАС ПАКУНОК-ДАРУНОК НА ВЕЛИКДЕНЬ!
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(LICENSED BY U.S.S.R.)
BROOKLYN — 1530 Bedford Ave., cor. Lincoln Place, Brooklyn, N. Y.
Tel.: IN 7-6465
NEWARK, N. J. — 312-14 Market St., Nework, N. J. — Tel.: MI 2-2452
Посилати можна тільки нові речі (матеріяли, одіж, харчові продукти, ліки, машини до шиття, акордеони, і т. п.). Достава пачок ґарантована, а також підпис відборця. Всі видатки, включаючи мито, оплачується у бюрі Фірми. Кожна посилка забезпечена.
Посилки доставляється адресатам протягом двох місяців; летунською поштою 8—10 днів. Для вигоди клієнтів при бюрах нашої фірми є великий і різнородний вибір товарів найліпшої якости по умірковaних цінах.
Фірма відкрита щоденно, включно неділю від 9 рано до 6 вечора; в суботи від 9 рано до 4 по пол. В Нюарку Фірма в неділю закрита.
НАШІ ВІДДІЛИ:
78 — 2nd Avenue, NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540
11601 Jos. Campau Avenue, DETROIT 12, MICH. TOwnsend 8-0298
832 N. 7th Street PHILADELPHIA 23, PA. WAlnut 3-1747
651 Albany Avenue, HARTFORD, CONN. CHapel 7-5164
121 S. Vermont Street, LOS ANGELES, CALIF. DUnkirk 5-6550
3741 W. 26th Street CHICAGO 23, ILL. CR 7-2126

ТЕПЕР Є ЧАС ВИСЛАТИ
ПАЧКУ-ДАРУНОК
Вашим Кревним і Знайомим на ВЕЛИКДЕНЬ
ЗРОБІТЬ КРЕВНИМ ПРИЄМНВСТЬ
ВИСИЛАЮЧИ ПАЧКУ-ДАРУНОК ТЕПЕР, щоб Вони одержали на СВЯТА.
Користуйтеся услугами відповідальної, ввічливої і скорої фірми.
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
(Licensed by the USSR)
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y. — Tel.: CHelsea 3-2583
Наша фірма одержала від ІНТУРИСТА спеціяльний дозвіл на безпосередно ВИСИЛКУ ПАКУНКІВ до всіх частин ЕВРОПИ і АЗІЇ.
Всі оплати, включно з митом, оплачується у фірмі.
● ВИСИЛАТИ МОЖНА ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ ●
ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА. — КОЖНА ПОСИЛКА ЗАБЕЗПЕЧЕНА.
● В БЮРІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ТОВАРІВ ●
Відкрито ЩОДЕННО — від год. 9-ої рано до 6-ої по полудні
в НЕДІЛІ — до год. 4-ої по полудні
Для вигоди наших клієнтів відкрито філії в таких містах:
900 Literary Road CLEVELAND 13, Ohio TOwer 1-1461
11339 Jos. Campau DETROIT 12, Michigan TOwnsend 9-3980
632 West Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. WAlnut 5-8878

Короткі Вістки

● Західньо-німецький міністер оборони Франц Штраве признався, що нова німецька армія матиме протилетунські ракети, але, мовляв, для повного використання їх у випадку війни Німеччина потребує сильного летунства.

● 30-го січня 1958 року минуло 25 років від часу приходу до влади в Німеччині Адольфа Гітлера. З цієї нагоди вся німецька преса і багато закордонних газет принесли статті, в яких затавровано ролю консервативних німецьких кіл, що промостили шлях Гітлерові, використавши незорієнтованість 85-річного маршала Гіндебурґа.

● Дункан Сандіс — англійський військовий міністер, що в останній світовій війні був комендантом протиракетної оборони, Д-р Вернер фон Брави — керівник німецької дослідної лябораторії, в якій винайдено ракети V-1 і V-2, був його найбільшим ворогом. Тепер Дункан Сандіс вислав ґратуляційну депешу Вернерові фон Бравнові, що як натуралізований американський громадянин, є одним із керівних учених у розвитку американських ракет і штучних сателітів.

У суботу, 8-го лютого кожний мешканець Ню Йорку й Околиці має зайнятий вечір: УНДім — ВЕЧЕРНИЦІ „СВОБОДИ"

ТІЛЬКИ GRAMERCY
Licensed and Bounded by N. J. Banking Commision
ДАЄ ВАМ ТАКІ УСЛУГИ
ГРОШІ ДО КРАЮ
Гарантована достава 2 тижні. Посвідки. 100 рублів $ 10.00. Оплата пересилки $ 5.00. Найбільше $ 50.00 одним переказом, але Ви можете посилати стільки переказів, скільки бажаєте, навіть до тої самої особи.
ПАКУНКИ ДО КРАЮ
Жадайте наших 16 стор. каталогів і цінника на ліки. Наш 15-ий рік. — 1,000-чі задоволених клієнтів.
GRAMERCY — Suite 925
744 Broad Street Newark 2, N. J.

АРТРЕТИЗМ
Нормальна рука

Досліди в SPEARS відкрили двері для видужання тисячам тих хворих, що вже не мали ніякої надії на поміч у їх артретичних і ревматичних болях.
Якщо ВИ заінтересовані в цьому лікуванні, що допомогло вже так багато людям в їх болю і окаліченні, зверніться листовно до нас за відповідною безплатною літературою та відвідайте Вашого місцевого лікаря - хіропрактора.
Артретична рука

Spears Chiropractic Hospital, Dept. B-102, Denver 20, Colo.

Увага! НЮАРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!
Крамниця для ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.
● Висилаємо поживу, одежу, суконні, шкіряні і текстильні вироби, медикаменти і т. п. Вишліть своїм рідним і знайомим!
● Пакунки будуть доставлені до місця призначення протягом шости тижнів. Посилки вислані повітряною поштою, будуть доручуватися протягом 7-10 днів.
● Висилаючий одержить особисту посвідку від відборця пакунка. Висилки пакунків і доручення ґарантується.
● Всі посилки повнотою оплачується тут, включно з митом. Той, що одержить пакунок не буде нічого доплачувати.
● Пакунки приймається вже до 40 фунтів. ●
КАНЦЕЛЯРІЯ ВІДКРИТА КОЖНОГО ДНЯ
від 9-ої год. ранку до 6-ої год. вечора.
В СУБОТУ від 9-ої ранку до 4-ої год. по полудні.
PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET Street NEWARK, N. J.
Tel.: (Newark) MItchel 2-2452
(Біля Пенсилвенія стації в місті Нюарку).

ЛІКИ — це найбільш корисний дарунок до КРАЮ!
Висилаємо до Европи. — Ґарантія достави.
— Мито оплачується тут. —
— Висилаємо летунською поштою. —
Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Irgapyrin, Orinase (diabetes).
СПЕЦІЯЛІСТИ ЕВРОПЕЙСЬКИХ РЕЦЕПТ ПОЛАГОДЯТЬ ВАШІ РЕЦЕПТИ ТОЧНО
СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ для хворих на туберкульозу — артретизм — ревматизм — діябетиків — з високим тисненням крови і т. д.
Говоримо українською, російською і польською мовами.
Пишіть, або телефонуйте:
B. Feldman Pharmacy
111 Ave. "A" & 7th Street, NEW YORK CITY
Tel.: OR 7-5980

ПАЧКИ ВАШИМ РІДНИМ В СТАРІМ КРАЮ
з оплаченим тут МИТОМ і 100% ГАРАНТІСЮ.
НОВІ РЕЧІ — МАТЕРІЯЛИ — ШКІРА І ЛІКИ.
ДОСТАВЛЯЄМО ПАЧКИ В НАЙКОРОТШОМУ ЧАСІ.
НАША НАЙЛІПША РЕКОМЕНДАЦІЯ — ВАГАТО ТИСЯЧ ПОСТІЙНИХ КЛІЄНТІВ ПО ЦІЛІЙ АМЕРИЦІ.
Central Parcel Service, Inc.
220 South State Street CHICAGO 4, Ill.
Жадайте нового каталога
Наша давновідома фірма має договір з ІНТУРИСТОМ від 1947 року.
Phone WAbash 2-9354

48 E. 7th St.
New York City
Телеф.: GR 3-3550
ДІЯМАНТИ для різання скла (гурт — деталь).

● РОЗШУКИ ●

Пошукую
Андрія ШУПЯНОГО, Володимира ШУПЯНОГО, Михайла ПАНИЛИ, Гриця ЛЕЦИШИНОГО, зі села Цівржа, пов. Мосгиська. Хто знав би щонебудь про них, прошу писати на адресу:
Михайло ШУРПЕТА
953 N. 6th St., Phila. 23, Pa.

Брат ЛЮЛЬКО ЯНКОВСЬКИЙ шукає сестру ФРАНКУ по чоловікові КОВАЛЬЧУК, з Бережанського повіту, має бути в Ню Йорку. Хто знав би про неї, або вона сама, проситься писати на адресу:
IWAN CHARIW
759 Centre St., Trenton 10, N. J.

● RESTAURANT ●

Повний обід від $2.85. Бенкети на 10-1,000 осіб. На бажання приватні залі. Спеціяльне меню на групові обіди, прийняття, весілля і т. д. Ревія-танці. Перекуски від полудня до 3-ої год.
CARL HOPPL'S — VA 5-6035
Valley Stream Park Inn.
Merrick Rd. Valley Stream, L. I.

● MISCELLANEOUS ●

ЕЛЕГАНТНІ МЕБЛІ
Модерні спальні і вітальні. Килими — дивани — постіль — новості. Зайдіть і огляньте, чому оплатиться тут купити. Крамниця відкрита щоденно від 9 рано до 5:30 по пол. Понеділок і четвер до 9-ої веч., субота — 9 рано до 5 по пол.
H. F. DJURLING
34 West 32nd St., NYC
Phone: CH 4-0715

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ,
як жевріла іскра української свідомости в другій половині минулого віку і як народжувалася та сила, яка збудувала Українську Державу, — то читайте:
„СПОГАДИ"
ЄВГЕНА ЧИКАЛЕНКА
Цю велику на 504 ст. книгу читається немов цікаву повість.
Ціна тільки $3.50
Замовляти в:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

● РІЗНЕ ●

КРАМНИЦЯ з КВІТАМИ
І. РОЖАНКОВСЬКОЇ
45 E. 7th St. New York City
Телеф.: SPring 7-1079
Приймає замовлення на ПОХОРОННІ ВІНЦІ з українськими написами на лентах.

PHILLIPS FUNERAL HOME
79-02 Metropolitan Ave.
Middle Village, L. I.
Охолоджуване заведення.
Каплиці по всіх районах.
John J. Phillips, Licensed Manager
TW 4-8389

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В ОТЕНТІ
Цьи приступні для всіх
NEW JERSEY
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568